

Сборникът, посветен на 120-годишнината от рождението на П.К.Яворов, е съставен от статии, които бяха прочетени като доклади на международната научна конференция на 29 и 30 октомври 1998г., организирана от Института за литература при БАН и международната фондация "Европейски форум".

Самият факт, че в конференцията участваха видни българисти и преводачи на поета от 16 страни и близо 40 изследователи от всички висши учебни заведения в страната, говори за огромния интерес към творчеството на Яворов не само в България, но и в света.

Впрочем в продължение на 100 години творчеството на поета не е преставало да вълнува българската културна общественост и затова всяко ново поколение иска да изрази своето отношение към него и да предложи своя прочит. Тук не става дума само за читателския интерес, но и за научното осмисляне на неговото творчество. Още приживе на Яворов поезията му се оказва в центъра на спорове, както личи от редица изказвания на д-р К.Кръстев, Пенчо Славейков, Иван Вазов, Ив.Д.Шишманов, Боян Пенев, Михаил Арнаудов... Те поставиха началото на яворовознанието и го превърнаха в приоритетна дисциплина в българската литературна наука. От тогава до днес минат-неминат двадесет години и около трагичната жизнена съдба и творчество на поета избухват остри дискусии. Така през двадесетте години пламва спор за мястото на творчеството му в историята на българската литература и догматичната критика отнася неговия т.н. "втори период" към "мъртвата зона" в българската поезия. През 50-те години отново се дискутира за прословутите "два периода" на поета: единият Яворов отнесен към "нашите", а другият — към "чуждите", единият беше "граждански ангажиран", а другият — "декадентски упадъчен". Това опростено и сектантско възприемане на Яворовото творчество беше частично преодоляно през 70-те години и тук не малка заслуга изигра Институтът за литература, който организира научна сесия във връзка с неговата 100-годишнина, където ударението се постави върху цялостното творчество на поета, без механични разкъсвания "на периоди".

Но изминаха още двадесет години, появиха се нови изследвания, посветени на живота и творчеството на поета. В българското яворовознание навлезе едно ново поколение на ерудирани литературоведи, освободени от идеологеми и естетически клишета, които предложиха своя нов прочит.

Затова е радостно явление, че в проведената международна конференция взеха участие толкова млади изследователи, които опирайки се на една модерна методология, подложиха поезията на Яворов на задълбочен критичен анализ и предлагат своите оригинални интерпретации на философските мотиви в неговата лирика, насочват усилията си за изследване на някои слабо проучвани страни на поетиката му, търсят мястото на поета в историко-културния контекст на световния литературен процес.

Всичко това ни кара да мислим, че предлаганият сборник, който се появява само година преди края на нашия век, т.е. почти сто години след излизането на първата стихосбирка "Стихотворения" /1901/ на Яворов, не само ще приключи една епоха на естетически търсения, свързани с името и творчеството на този велик българин, но и ще постави началото на нови научно-изследователски открития.